

محمد رضا هادیلو

طرح‌های آبخیزداری عقب ماندند سیل برنده شد!

همه از سیل‌ب خرف می‌زند و از ویرانی‌ها و تخریب و حوادثی که بسیاری از هموطنان را دچار مشکلات و معضلات زیادی کرده است. از نیازها و مایحتاجی که هر چه زودتر باید تأمین شود. اما آیا باران‌های بهاری در کنار سیلاب‌های مخربش توانسته تلنگری هم به مسئولان بزند و به آنها بفهماند که وقوع چنین حوادثی به خاطر بی‌توجهی آنها به بسیاری از مسائل در حوزه محیط‌زیست است؟ بی‌توجهی به طرح‌های آبخیزداری که می‌تواند موجب مهار سیلاب‌ها و کاهش خسارات ناشی از بارش‌های طولانی مدت شود.

انگار نه تنها مردم که مسئولان هم باور کرده‌اند هر بارشی در ایران باید سیلی به همراه داشته باشد. دلیل این ادعا هم همین که هر وقت ابرهای باران‌زا به آسمان ایران می‌رسند، سازمان هواشناسی نسبت به احتمال جاری شدن سیل در مناطق مختلف هشدار می‌دهد. بقیه مسئولان هم سیل را امری عادی و محصول باران می‌دانند و خیال خودشان را راحت کرده‌اند و چند سالی است که همین بی‌خیالی‌ها صدمات زیادی به شهرستان‌ها وارد کرده است. کافی است آمار تعداد سیل‌های حادثه ساز در سال ۹۷ را مرور کنیم تا ببینیم چند شهرستان و روستا از این حوادث ناشی از آن صدمه دیدند و هیچ کاری برای جلوگیری از وقوع دوباره آنها انجام نشد. حالا دیدگر وقوع سیل و سیلاب‌های ویرانگر در کشور معمولی شده و خسارات مالی و بعضاً جانی آنها هم گواهی بر همین ادعااست.

با این حال جالب است بدانیم هم اکنون بسیاری از کشورهای توسعه یافته دنیا به منظور جلوگیری از سیلاب‌ها به توسعه عملیات آبخیزداری از جمله کاشت پوشش گیاهی، احیای جنگل‌ها و احداث بندهای بتنی و خاکی روی آورده‌اند؛ کاری که در کشور ما بوجه اندکی به آن تعلق می‌گیرد و تقریباً کاری هم برای به نتیجه رسیدنش صورت نمی‌گیرد.

هر چند خسارات ناشی از سیل در شرايطی به شهرستان‌ها تحمیل می‌شود که طبق ماده ۱۴۸ قانون برنامه پنجم توسعه، دولت مکلف شده بود تا پایان برنامه طرح‌های آبخیزداری در سطح ۸ میلیون هکتار را اجرایی کند. به عبارت دیگر، دولت مکلف بود سالانه ۱ میلیون و ۶۰۰ هزار هکتار طرح آبخیزداری در سطح کشور اجرایی کند که نیازمند اعتباری برابر با ۱۹ هزار میلیارد تومان بود. اما این امر محقق نشد و طرح پیش‌بینی شده به دلیل عدم تأمین اعتبارات کافی به طور کامل اجرایی نشد. امروزه اکثر کارشناسان معتقدند، آبخیزداری کلید حل مشکلات سیلاب‌های کشور است و یکی از دلایل به ثمر نرسیدن طرح‌های آبخیزداری، وزارت نیرو است که باید در همه کار‌ها همراهی کند.

در قانون، اجرای عملیات آبخیزداری به سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری ذیل وزارت جهاد کشاورزی سپرده شده است؛ اما به گفته کارشناسان، اگر این سازمان بخواهد آبخیزداری کند، مسئولان وزارت

نیرو به بهانه اینکه آبخیزداری باعث کاهش دبی رودخانه‌ها می‌شود و این وزارتخانه نمی‌تواند مقدار پیش‌بینی‌شده را پشت سدها ذخیره کند،

از اجرای طرح‌های آبخیزداری جلوگیری می‌کند.

سیلاب‌های چند روز اخیر ثابت کرد در این همه خسارت محصول اجرایی نشدن طرح‌های آبخیزداری است. طرح‌هایی که با اجرای عملیات آبخیزداری و آبخیزنلداری یا پلکانی کردن مسیرها و رودخانه‌ها، انحراف مسیر رودخانه‌ها و احداث سیل گیر توسعه کاشت پوشش گیاهی، احیای جنگل‌ها، احداث بندبندهای بتنی و خاکی و در نهایت حمایت از توسعه کشاورزی و چرای دام در مراتع می‌تواند شرایطی را ایجاد کرد که آب‌های جاری ناشی از بارندگی به دل خاک نفوذ کرده و علاوه بر سیلاب شدن سفره‌های زیرزمینی، مقدار آب جاری به طرز قابل توجهی کاهش یابد. به هر حال اگر براساس ماده ۱۴۸ قانون برنامه پنجم توسعه، دولت مکلف شده بود سالانه ۱ میلیون و ۶۰۰ هزار هکتار طرح آبخیزداری در سطح کشور اجرایی کند، اما آمارها نشان می‌دهند دفتر آبخیزداری و حفاظت خاک سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور حدود یک میلیون هکتار از برنامه عقب است و تا وقتی این عقب ماندگی‌ها جبران نشود هر بران سیلی و هر سیل خساراتی در پی خواهد داشت.

افزایش ۲/۵ میلیارد دلاری صادرات از مرزهای کردستان به عراق

با بازگشایی مجدد مرز سیرايند پاته حجاج صادرات کالا از مرزهای استان

به کشور عراق به ۲/۵ میلیارد دلار رسید.
معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری کردستان با اعلام این خبر گفت: با وجود اینکه سهم صادرات از مرزهای استان کردستان به عراق ۳ میلیارد دلار است، اما در حال حاضر تنها یک هشتم کل صادرات به عراق معادل یک میلیارد دلار از مرزهای استان انجام می‌شود و اسمال باید حجم صادرات از مرزهای باشمی مروان و سیرايند پاته به ۲/۵ میلیارد دلار افزایش یابد. حسین فیروزبی افزود: بر اساس سیاست‌گذاری و راهبردهای جدید اقتصادی استان و تأکید ویژه استاندار کردستان، در این راستا تلاش می‌شود با همکاری همه دستگاه‌های اجرایی، با جدیت، سرعت عمل، رسیدگی لحظه‌ای و توسعه زیرساخت‌های مرز، اسمال صادرات به عنوان بازار یابی برای تولید در راستای تحقق شعار رونق تولید، حجم و شتاب بیشتری به خود گیرد.
معاون هماهنگی امور اقتصاد و توسعه منابع استانداری کردستان اعلام کرد: تهیه و تدوین طرح جامع تفصیلی توسعه بازارچه سیرايند پاته در آینده نزدیک آغاز می‌شود. فیروزبی یادآور شد: در همین راستا حادثگر تا دو ماه آینده فراخوان جذب سرمایه گذاران خصوصی به منظور ایجاد زیرساخت‌هایی نظیر جایگاه عرضه سوخت، هتل و اماکن اقامتی، رستوران، مراکز خدماتی، پارکینگ و دیگر زیرساخت‌ها پس از جامایی در نقشه جامع بازارچه و در راستای ساماندهی باسنامی‌های فضا انجام می‌شود.

اعطای تسهیلات برای رونق گردشگری دریایی و فعالیت‌های لجستیکی

معاون برنامه‌ریزی سازمان بندار و دریانوردی کشور از اعطای تسهیلات برای رونق گردشگری دریایی و فعالیت‌های لجستیکی خبر داد. منصور آرامی در جریان بازدید از ستاد مرکزی طرح نوروز ۹۸ تسهیل سفرهای دریایی استان هرگزمان گفت: استفاده از اقتصاد درون‌زا برای رونق دادن به بخش‌های داخلی با هدف توسعه صنایع دریایی، آبادانی و افزایش اشتغال در کشور در دستور کار سازمان بندار و دریانوردی قرار دارد. وی عنوان کرد: سرعت بخشیدن به تولید داخلی با استفاده از وجوه اداره شده نیز از دیگر راهبردهای این سازمان است. آرامی خاطر نشان کرد: در همین رابطه، تسهیلاتی در اختیار فعالان گردشگری و حمل و نقلی برای نوسازی ناوگان مسافرهای دریایی، ایجاد مراکز لجستیکی و راه‌اندازی فعالیت‌های ارزش افزوده در پسرکته بندار قرار خواهد گرفت. به گفته وی، افرادی که تمایل به فعالیت در زمینه حمل و نقل دریایی و صنایع دریایی دارند، می‌توانند از این وجوه اداره شده به عنوان تسهیلات بانکی با سود صفر درصد استفاده نموده و به رونق تولید در کشور کمک کنند. آرامی اظهار داشت: وجود سه پهنه بزرگ دریایی در جنوب و شمال، ۵۸۰۰ کیلومتر نوار ساحلی و شرایط آب و هوایی چهار فصل ایران از ظرفیت‌های کشور برای رونق بخشی به صنعت گردشگری هستند و این امکان را ایجاد می‌کند تا در تمام فصول سال، گردشگران بتوانند از این ظرفیت‌ها جاذبه‌ها بهره‌مند شوند. وی افزود: باید زیرساخت‌ها و پیش نیازهای صنعت گردشگری دریایی در کشور فراهم شود تا شاهد رونق تولید و ارائه خدمات متنوع به مشتریان در بخش صنایع دریایی باشیم.

شنبه ۱۷ فروردین ۱۳۹۸ | ۳۰ رجب ۱۴۴۰ | روزنامه جوان | شماره ۵۶۱۹

ایران

سرویس شهرستان ۹۸۴۹۸۴۱

انتقال آب سد لتیان به ورامین برای جلوگیری از فرونشست زمین

گزارش یک

محمدرضا سوری

بارش‌های اخیر و جاری شدن سیل هر چند موجب بروز برخی خسارت‌ها به مناطق مختلف کشور شده است اما می‌تواند نویدی برای جایگزینی آب‌های از دست رفته از سفره‌های زیرزمینی هم باشد تا ذخایری که به علت خشکسالی‌ها از دست رفته بودند را جبران کند، چراکه طی دو دهه گذشته و به دلیل بر داشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی در کنار کاهش بارش‌ها و ادامه داد بودن خشکسالی‌ها و کاشت محصولات پر آب بر، بعضی از استان‌های ایران با پدیده فرونشست زمین مواجه شدند که به عنوان نمونه می‌توان به دشت ورامین در استان تهران

از آنجا که دشت ورامین در استان تهران یکی از مهم‌ترین قطب‌های کشاورزی و دامداری کشور است و اکنون کمتر از ۱۰ درصد قحله خود را برای این تولیدات کافی بسیاری مصرف شود. این مهم در حالی است که در دو دهه اخیر خشکسالی و کاهش بارش‌ها در کنار استفاده از روش‌های سنتنی آبیاری و کشت محصولات پر آب بر باعث شده تا این دشت حاصلخیز به شدت دچار بحران آب شود، مسئله‌ای که با فشار آوردن به منابع زیرزمینی عملاً باعث بروز پدیده فرونشست زمین در این منطقه شده است، هم اکنون برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی در دشت ورامین موجب بروز پدیده فرونشست شده است، به گونه‌ای که این منطقه با کسب سالانه ۳۶ سانتیمتر فرونشست، رتبه نخست جهان را در اختیار دارد. با وجود اینکه بر اساس استانداردهای موجود ۴۰ درصد از سطح آبیاری در استان تهران به کلاس‌های مختلف تقویت می‌شود، ولی ادامه امر بروز پدیده فرونشست در سطح استان ۹۲ قرار بود ۳۰ است. بر اساس مصوبه سال ۹۲ قرار بود ۳۰

از آنجا که یکی از مهم‌ترین علل فرونشست زمین در استان تهران خصوصاً دشت ورامین کاهش شدید منابع زیرزمینی آب‌ها به دلیل حد مجاز برداشت آب از سطح آبی‌های زیرزمینی بر اساس استانداردهای موجود ۴۰ درصد از سطح آبیاری در استان تهران به کلاس‌های مختلف تقویت می‌شود، ولی ادامه امر بروز پدیده فرونشست در سطح استان ۹۲ قرار بود ۳۰ است. بر اساس مصوبه سال ۹۲ قرار بود ۳۰

از دیگر مزایای آب در حوزه‌های تولید انرژی، جذب گردشگر و در نهایت آبادانی برنامه‌های مشخصی را به‌اجرا در آورده‌اند.

لرستان سومین استان پر آب
رستان از جمله استان‌هایی است که امروز درگیر سیل‌های شدیدی شده و به بخش‌های مختلفی از آن آسیب‌های زیادی وارد شده است. منطقه‌ای که تا همین چندسال پیش بارها و بارها از طرف کارشناسان امور اقتصادی و اجتماعی استان تأکید می‌شد که مهار و بهره‌بردارای بهینه‌ا از روان آب‌ها در زمین جاری هستند و می‌توانند سرمایه‌ای برای این مرز و بوم به‌شمار آیند و به عنوان زیرساختی برای توسعه کشور مبتنی بر کار و سرمایه ایرانی مورد بهره‌بر داری قرار بگیرند.
■ ■ ■

امروز تمام حرف‌ها در مورد بارش‌های بهاری و طغیان رودخانه‌ها و سیل و تخریب و ویرانی در اکثر استان‌های کشور است و مهم‌تر اینکه هر روز مردم اخبار هواشناسی را پیگیری می‌کنند تا میزان بارش‌های بعدی آگاه شوند تا تمهیدات لازم برای مقابله با حوادث احتمالی را ببینند.
با این تفاسیر اگر به مناطق کم‌آبر و بیابان‌ها با سیل‌های اخیر نگاه دوباره‌ای بنذاریم متوجه می‌شویم که اکثر این خرابی‌ها و ویرانی‌ها در نقاطی به وقوع پیوسته‌اند که روزگاری رودخانه یا مسیری برای عبور آب‌های روان بوده‌اند و حالا با تجاوز انسان به حریم آنها یا کلاز یا بین رفته‌اند یا آن قدر تنگ و باریک شده که عملاً راه نفس آب‌ها را بسته‌اند و طبیعت را مجبور کرده‌اند تا خودش راهش را دوباره پیدا کند.
اراین‌ا از دیرباز به مناطق کم‌آبر و بیابان‌ها و آب‌های یاب و خشک روان آب‌ها و آب‌های زیرزمینی با درایت عمل کرده و برای توسعه و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی و همچنین بهره‌مندی

انتقال آب سد لتیان به ورامین برای جلوگیری از فرونشست زمین

است و اگر سطح آب سفره‌های زیرزمینی بالا باشد شاهد فرونشست خواهیم بود.»

تأثیر منفی برداشت بی‌رویه و چاه‌های غیرمجاز دشت ورامین دارای مساحتی بیش از ۱۳۰ هزار هکتار است که حدود ۶۰ هزار هکتار آن جزء اراضی کشاورزی محسوب می‌شود. حفر چاه‌های عمیق و نیمه عمیق و برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی در کل سطح دشت سبب کاهش چشمگیر منابع آب زیرزمینی و به دنبال آن پدیده فرونشست زمین شده است. این در حالی است که نصب کنتورهای هوشمند، کنترل بهره‌بردار ی چاه‌ها، انسداد و جلوگیری از حفر چاه‌های غیرمجاز، استفاده از آبیاری تحت فشار و روش‌های نوین آبیاری، جلوگیری از مصرف بیش از اندازه آب و اجرای صحیح مدیریت بر منابع آب می‌تواند به کاهش روند پدیده فرونشست منطقه دشت فرسنجان، استان‌های خراسان رضوی، یزد و اصفهان از جمله مناطقی به شمار می‌روند که در رتبه‌های بعدی قرار دارند. آمارها نشان می‌دهد ۳۰۰ دشت در ۱۷ استان کشور با پدیده فرونشست روبه‌رو شده‌اند و این مخاطره بر اثر برداشت بی‌رویه آب از ذخایر زیرزمینی به‌وجودآمده است. پس از دشت ورامین در استان تهران، فارس دارای رتبه بعدی در زمینه فرونشست است. براساس آخرین مطالعات سال ۹۶ دشت‌هایی در این استان مانند کوار، زرقان، مرودشت، داراب و فسا دچار فرونشست بحرانی شده‌اند که برخی از این نقاط شش تا ۹ سانت فرونشست داشته‌اند، این در حالی است که حد اکثر فرونشست دشت‌ها در فارس مربوط به محدوده شهرستان قیر و کارزین به عمق ۱۵ سانتیمتر بوده است. مدیرکل سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی جنوب کشور با تأیید این موضوع می‌گوید: «برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی در کنار کاهش بارش‌ها و ادامه‌دار بودن خشکسالی‌ها و کاشت محصولات پر آب از جمله دلایلی است که باعث شده است در برخی مناطق کشور پدیده فرونشست زمین مواجه شده است.»

بحران اتحادیه اروپااست. طبق آخرین آمارها در جنوب تهران در دشت معین آس‌اد ورامین سالانه ۳۶ سانتیمتر پدیده فرونشست زمین رخ می‌دهد، این در حالی است که براساس گزارشات رسمی، سالانه دو متر از سطح آب‌های زیرزمینی ۶۰دشت اصلی در مرکز ایران افت می‌کند. استاندارد تهران با اشاره به فرونشست زمین در دشت ورامین که طی سال‌های اخیر به یک بحران مبدل شده است، می‌گوید: «برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی در دشت ورامین باعث بروز پدیده فرونشست شده است، مسئله‌ای که با فشار آوردن به منابع زیرزمینی عملاً باعث بروز پدیده فرونشست زمین در این منطقه شده است، هم اکنون برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی در دشت ورامین موجب بروز پدیده فرونشست شده است، به گونه‌ای که این منطقه با کسب سالانه ۳۶ سانتیمتر فرونشست، رتبه نخست جهان را در اختیار دارد.» انوشیروان حسینی بندینی با اشاره به افزایش بارش‌ها در خصوص رفع مشکل فرونشست در دشت ورامین و برنامه‌هایی که قرار است در این زمینه انجام شود، می‌افزاید: «ورودی سد لتیان شومپ» طهمورث یوسفی می‌افزاید: «در کنار این معضلات، عوامل طبیعی غیرانسانی مانند تغییر اقلیم، شرایط ناپایدار زمین و گسل‌ا از دیگر مواردی است که در ایجاد فرونشست تأثیرگذار بوده، با این حال سهم اندکی در بروز این پدیده دارند.»

ایران

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور اعلام کرد که در استان تهران، فارس دارای رتبه بعدی در زمینه فرونشست است. براساس آخرین مطالعات سال ۹۶ دشت‌هایی در این استان مانند کوار، زرقان، مرودشت، داراب و فسا دچار فرونشست بحرانی شده‌اند که برخی از این نقاط شش تا ۹ سانت فرونشست داشته‌اند، این در حالی است که حد اکثر فرونشست دشت‌ها در فارس مربوط به محدوده شهرستان قیر و کارزین به عمق ۱۵ سانتیمتر بوده است. مدیرکل سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی جنوب کشور با تأیید این موضوع می‌گوید: «برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی در کنار کاهش بارش‌ها و ادامه‌دار بودن خشکسالی‌ها و کاشت محصولات پر آب از جمله دلایلی است که باعث شده است در برخی مناطق کشور پدیده فرونشست زمین مواجه شده است.»

بحران اتحادیه اروپااست. طبق آخرین آمارها در جنوب تهران در دشت معین آس‌اد ورامین سالانه ۳۶ سانتیمتر پدیده فرونشست زمین رخ می‌دهد، این در حالی است که براساس گزارشات رسمی، سالانه دو متر از سطح آب‌های زیرزمینی ۶۰دشت اصلی در مرکز ایران افت می‌کند. استاندارد تهران با اشاره به فرونشست زمین در دشت ورامین که طی سال‌های اخیر به یک بحران مبدل شده است، می‌گوید: «برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی در دشت ورامین باعث بروز پدیده فرونشست شده است، مسئله‌ای که با فشار آوردن به منابع زیرزمینی عملاً باعث بروز پدیده فرونشست زمین در این منطقه شده است، هم اکنون برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زیرزمینی در دشت ورامین موجب بروز پدیده فرونشست شده است، به گونه‌ای که این منطقه با کسب سالانه ۳۶ سانتیمتر فرونشست، رتبه نخست جهان را در اختیار دارد.» انوشیروان حسینی بندینی با اشاره به افزایش بارش‌ها در خصوص رفع مشکل فرونشست در دشت ورامین و برنامه‌هایی که قرار است در این زمینه انجام شود، می‌افزاید: «ورودی سد لتیان شومپ» طهمورث یوسفی می‌افزاید: «در کنار این معضلات، عوامل طبیعی غیرانسانی مانند تغییر اقلیم، شرایط ناپایدار زمین و گسل‌ا از دیگر مواردی است که در ایجاد فرونشست تأثیرگذار بوده، با این حال سهم اندکی در بروز این پدیده دارند.»

بارش‌ها ادامه دارد، حفظ نزولات آسمانی برنامه می‌خواهد

۶۰۰ هزار هکتار زمین زراعی دیم لرستان منتظر مهار روان آب‌ها

استان‌های ایران، امروز، مردم و مسئولان بیش از پیش به اهمیت مهار روان آب‌ها یی برده باشند. براساس آمارهای رسمی ونظرات کارشناسان حوزه آب، لرستان با میانگین بارش ۵۵۰ تا ۶۰۰ میلی‌متر در سال پس از استان‌های گیلان و مازندران سومین استان پر آب کشور از نظر بارندگی است. وجود رودخانه‌های فراوان دایمی و فصلی، تنوع خاص آب و هوایی استان و وجود کوهستان‌های برف گیر آن به خوبی یکی از منابع اصلی تأمین کننده آب منابع زیرزمینی روان آب‌ها محسوب می‌شوند. شرایطی که در لرستان ایجاد کرده که بر اساس آمارهای رسمی سالانه بالغ بر ۱۲/۵ میلیارد متر مکعب روان آب بدون هیچ استفاده‌بهینه‌ای از این استان عبور کرده و در نهایت از کشور خارج می‌شود.

مهار روان آب‌ها ضمن شکوفایی کشاورزی
سایده بعد از وقوع سیلاب‌های متعدد در استان‌های مختلف کشور، مردم و مسئولان بیش از پیش به اهمیت مهار روان آب‌ها یی برده باشند. براساس آمارهای رسمی ونظرات کارشناسان حوزه آب، لرستان با میانگین بارش ۵۵۰ تا ۶۰۰ میلی‌متر در سال پس از استان‌های گیلان و مازندران سومین استان پر آب کشور از نظر بارندگی است. وجود رودخانه‌های فراوان دایمی و فصلی، تنوع خاص آب و هوایی استان و وجود کوهستان‌های برف گیر آن به خوبی یکی از منابع اصلی تأمین کننده آب منابع زیرزمینی روان آب‌ها محسوب می‌شوند. شرایطی که در لرستان ایجاد کرده که بر اساس آمارهای رسمی سالانه بالغ بر ۱۲/۵ میلیارد متر مکعب روان آب بدون هیچ استفاده‌بهینه‌ای از این استان عبور کرده و در نهایت از کشور خارج می‌شود.

گذر و نظر

سیداحمدهاشمی اشکا

سال زراعی استان‌ها آغاز شد
سوم بی کیفیت مزارع رامی خشکانند

یکی از مشکلاتی که در حوزه کشاورزی به روش سنتی وجود دارد؛ مصرف بیش از حد استنادارد سموم و کودهاست. به طوری که نه تنها سلامت انسان را تحت تأثیر قرار می‌دهد بلکه سلامت محصولات را تحت‌الشعاع قرار داده‌منجر به کاهش کیفیت این محصولات می‌شود. در این میان وظی‌سال‌های اخیر مصرف سموم چینی و بی‌کیفیت این مسئله را تشدید کرده.به طوری که در برخی از استان‌ها مسئله آن قدر حاد شده که نیازمند ورود مسئولان کشوری و رسیدگی به موضوع است. در این استان‌ها استفاده بی‌رویه سموم چینی در مزارع و باغات نه تنها صنعت کشاورزی را قربانی بی‌کیفیتی خود کرده بلکه حرف و حدیث‌هایی هم در رابطه با افزایش سر طران‌ها به وجود آورده است.

■ ■ ■

کافی است به از قام واردات کود و سموم آفات از طرف دولت توجه کنیم تا متوجه شویم چه رقم‌های نجومی و هنگفتی به این‌ن کار اختصاص می‌یابد. مثلاً در سال ۹۴ اعلام شد بیش از ۸۰۰ میلیارد تومان یارانه از سوی دولت بابت کود و سموم دفع آفات پرداخت می‌شود و این در حالی است که قانون مصوب سال ۷۸ برای پرداخت یارانه به کودهای آلی که ضرری برای انسان و محیط‌زیست ندارد هنوز اجرائی نشده است. طبق آمار وزارت کشاورزی در کشور سالانه ۲۷ هزار تن سم مصرف می‌شود که حداقل یک چهارم این سم‌ها خطرناک هستند. این آمار در برخی استان‌ها مثل کرمان نگران‌کننده‌تر است و به خصوص به دلیل سود فراوانی که در این تجارت وجود دارد دروازه‌های قاچاق نیز به روی این کالاها باز شده و سمومی مانند DDT در حالی که سال‌هاست در سایر کشورهای منسوخ شده‌اما در برخی از شهرستان‌های استان برای کشت محصولات جالیزی و گاه گلخانه‌ای از جمله خیار، گوجه، توت فرنگی استفاده می‌شود. با اینکه طی سال‌های اخیر کشاورزان کرمانی تغییر مابمی را علت پایین آمدن میزان محصولاتشان می‌دانند اما کارشناسان کشاورزی مسائل دیگری را در این امر دخیل می‌دانند. استفاده بی‌دریی بی‌قاعده و اصول از سموم و کودهای شیمیایی که از دوده‌ها گذشته در استان کرمان آغاز شده حالا عوارض خود را نشان می‌دهد و از جمله دلایل ضعیف شدن درختان در مقابل نوسانات دمایی به شمار می‌آید. براساس گزارش‌های سازمان هواشناسی کرمان به عنوان یکی از استان‌هایی به شمار می‌آید که طی ۵۰ سال گذشته بیشترین نوسانات اقلیمی را تجربه کرده‌اما در این مدت هیچ گاه تولید محصول پسته در استان از ۱۰۰ هزار تن در سال کمتر نشده بود. اما حالا خبرهای خوبی از محصول آن ۹۶ به گوش نمی‌رسد.به طوری که در سال گذشته مجموع تولید پسته کشور به زور به ۴۰ هزار تن رسید.

لبخند مرزها به سموم قاچاق

آنچه که مصرف انواع کود و سموم نامرغوب را نگران‌کننده می‌کند علاوه بر تأثیر آن بر سلامت محصولات و متعاقباً مصرف کنندگان؛ تأثیر این سموم در خاک است تا جایی که این خاک‌ها تحت تأثیر این سموم خاصیت تولیدی خود را از دست داده و تا سالانی طولانی سلامت غذایی را تحت تأثیر قرار می‌دهند. یکی از این سموم DDT است که عوارض خطرناک و پرگشت‌ناپذیری برای بدن انسان دارد. هر چند رئیس آزمایشگاه مرجع کنترل غذا و اوزان وزارت بهداشت در خصوص استفاده این سم در کشور معتقد است که گزارش رسمی برای استفاده از این سموم در کشور وجود ندارد؛ اما هنوز در برخی مزارع کشاورزی به صورت غیر مجاز از این سم استفاده می‌شود. در این‌ها شایع‌ترین علاوه بر این سم که به صورت قاچاق وارد کشور شده و اوزان بوده و اثری قوی بر محصولات دارد؛ سموم دیگری نیز از مرزها گذشته و به دست کشاورزان رسیده که جعلگی غیر قانونی هستند و حق ورود و استفاده در زمین‌های کشاورزی را ندارند.

گذری پر استان‌ها

همدان: معاون محیط‌زیست طبیعی اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان همدان از آنگیزی ۱۰۰ درصدی تالاب آبی گل ملایر و آغاز آنگیزی تالاب آبشینه همدان پس از بازنگری هی‌های اخیر خبر داد. مهدی صفی‌خانی اظهار داشت: تالاب آبی گل یاشکافتن دوباره تالاب در ۳ نقطه در استان همدان طی ۱۲ فروردین و هدایت سیلابی که می‌توانست باعث خسارت به اهالی اسلمشهر آق گل شود، آنگیزی شد.

زنجان: مدیرکل اوقاف و امور خیریه استان زنجان به طرح آرامش بهاری اشاره کرد و گفت: از روز اول اجرای طرح آرامش بهاری تا ۱۴ فروردین ۷۰۲ هزار نفر در طرح آرامش بهاری اوقاف زنجان شرکت کردند.
حجت‌الاسلام جعفر جنتی افزود: هر سال در عید نوروز طرح آرامش بهاری توسط اداره اوقاف برگزار می‌شود که اسمال نیز این مراسم در بیش از ۲۵۵ امامزاده و بقعه متبر که استان زنجان اجرا شد.
آذربایجان غربی: معاون امور بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و مصرف قاچ‌های وحشی و غیر پرورشی که در مراتع استان می‌روید، خودداری کنند. رسول انتظامی مدیر در این خصوص افزود: این قاچ‌ها به شدت سمی و مرمگ‌بار بوده و قابل تشخیص از قاچ‌های خوراکی نیستند. وی ادامه داد: مردم استان در فصل بهار، اقدام به چیدن قاچ‌های خوراکی از طبیعت می‌کنند که در بیشتر اوقات قاچ‌های سمی از خوراکی قابل تشخیص نیستند و مشکلات جدی برای مردم ایجاد می‌کند.
خراسان جنوبی: رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در میان گفت: از ابتدای تعطیلات نوروزی تاکنون بیش از ۱۱۵ هزار نفر از جاذبه‌های دیدنی این شهرستان بازدید داشته‌اند. امیر اسماعیل شهمساری با اشاره به آثار تاریخی در میان بیان کرد: بیش از ۲۵۰ آثار تاریخی در این شهرستان وجود داشته که ۹۰ اثر در فهرست ملی ثبت شده است. وی افزود: قلعه فورگ، بافت تاریخی فورگ، مسک، طبیعت شهرستان قوستان، مسجد جامع همدوان و قلعه اسدیه بیشترین میزان بازدید را به خود اختصاص داده‌اند.

خراسان رضوی: سخنگوی ستاد اجرایی خدمات سفر خراسان رضوی از ورود ۸ میلیون و ۳۲۰ هزار نفر به مشهد در ایام سال جدید خبر داد. مهدی فروزان اظهار کرد: رانران و مسافرانیه که با وسایل نقلیه شخصی خود در روزهای ۲۵ اسفند ماه سال گذشته ۱۴ فروردین سال جدید به مشهد وارد شده‌اند ۶ میلیون و ۹۵۹ هزار و ۵۷۲ نفر بوده که در مقایسه با سال گذشته کاهش یک درصدی داشته است.
سیستان و بلوچستان: مدیرکل راه‌هن جنوب شرقی گفت: ۱۵ هزار و ۳۷۸ نفر مسافر از آغاز ایام نوروز تا دهم فروردین از طریق قطری ریلی جابه‌جا شدند. مجید ارجویی اظهار داشت: این تعداد مسافر در قالب ۳۴ رام قطار در مسیرهای «راهان – تهران»، «راهان – اصفهان» جابه‌جا شدند. مدیر کل راه‌هن جنوب شرق افزود: از این میزان مسافر جابه‌جا شده تعداد ۷ هزار و ۶۸۲ نفر مسافر وارد شهرستان زاهدان شده‌اند. وی ادامه داد: همچنین در این ایام ۳۲۰ دستگاه خودرو از طریق ناوگان ریلی حمل‌شدند. ارجویی تأکید کرد: واکن حمل‌نوشه به منظور حمل بارهای سنگین و حجیم همراه مسافر به صورت همه روزه در مسیر قرار می‌گیرد.